

Драга браћо и сестре,

човек је биће које не само да јесте, него и зна да јесте. Али из ове се свести рађа специфичан осећај немоћи, свест о немоћи. Свет, поставши глобално село, путем медија – радија, телевизије, новина, интернета – учинио је све лако дохватљивим и спознатљивим тако да се све више васпитање деце одваја од образовања. Све је на планети повезано са свим. Међутим, "човечанство ће постати паметније, али не боље, срећније и одлучније" (Гете). Овај технички свет производи нешто што се назива маса.

Али, човек се у маси губи. Поредак масе разара истински човеков свет, претвара човека у функцију. Читају се исте књиге које су хитови на планетарном нивоу, гледа се исто на телевизији што и сви други гледају, слушају се хитови музичке индустрије, која као индустрија живи од својих потрошача, као и филмска. Реч је о својеврсној нивелацији људи широм света. Појединац је само један међу неколико милијарди јединки, зашто би се његовом деловању онда придавала посебна тежина? Све се догађа пребрзо и још се више убрзава: нова тражења, нови прохтеви, нове одредбе, нови закони итд.

Индустрије и корпорације одлучују када ће избацити хитове које ће маса конзумирати, знају када је маса засићена те јој онда сервирају исти садржај али на други начин. Силан новац улажу у проглашење како је данас модерно управо ово, а сутра оно. Заглупљене масе то проводе држећи да тиме прате трендове, не схватајући величину властитог умског инвалидитета који је готово хипнотисан мантрањима ових корпоративних наредбодаваца у ракламним, модним и другим наметањима нових робовања човечанству.

Онај тко је освештен и тко не следи такву "веру" проглашава се конзервативцем, чак и хомофобом. Шачица људи, енормно богатих, одређује шта ће се носити, шта ће се мислити, шта ће се изабирати. А једнако тако, шачица људи спознаје да се догађа управо то. Људи су сведени на марионете, на голу машинерију своје радне способности и конзумистичких потреба: не брините се око тога шта вам је потребно, знају они већ шта вам је потребно. То ће вам понављати на рекламама милијарде пута док вас не увере да вам је потребно баш то што они рекламирају. А ако то не прихватате, онда сте застарели конзервативац.

Друштво је тако претворено у "зомби друштво", у несвесно друштво које сматра да је живот слеђење реклама и модних трендова пласираних од шаке енормно богатих. У таквом друштву су, наравно, сви заменљиви: ионако су потпуно претворени у бића једнака у тражењима, жељама и мишљењу. Кад су нас већ свели на исте калупе, потребно је још само да нам и преостало евентуално слободно време сведу на додатно заглупљивање. Зато су измислили бирократију и администрацију. Тако нам је целокупни живот усмерен на потпуно губљење слободног времена по административним и бирократским уништавателјима живота.

Наиме, примарни циљ бирократије и администрације требао би бити лакши живот у држави. Међутим, бирократија и администрација сведени су на бескрајно шетање од

шалтера на шалтер, бескрајно дуге процесе итд., а све то како би се осигурало да оно мало слободног времена човек не би евентуално користио на пробуђење властите личности. Наравно, бирократија и администрација такође су и средство за заустављање напретка сиротиње и осигурање опстанка оних који ту бездушну машинерију могу "подмазати" како би лакше мрела за њихову корист.

Кад би администрација и бирократија биле оно што морају бити, онда би се истицале експедитивношћу, јасноћом и брзином.

Образовање више није оно што је био - успостављање и обликовање човека да постане свој, да сноси одговорност за себе. Међутим, стицање знања не може се одвајати од образовања духа. Управо због тога што се то начело није следило, имамо свет у којем маса није способна – или је све мање способна - критички (и аутокритички) претрести ствари. На жалост, антика је као мерило образовања човека престала бити на цени. Дијалог с антиком водио је духовном напретку човека, а тамо где је одбачена, следила је духовна млитавост. Наиме, уколико човек одустане од покушаја истинског филозофирања, он је одустао од себе. Кроз филозофско умско деловање "ја" постајем делатан у свету исказујући захвалност осталима који су ме кроз исто такво умско деловање привели мени самоме - помогли ми да се освестим.

Само освештен човек налази Бога у овом отуђеном свету. А освештење или свест опет је дар Божији. То је једно с другим у корелацији: тражи (умуј) и добићеш (даће ти се спознаја, као дар Божији). У подручја освештености улази се молитвом, једнако као што се у подручја молитве улази освештеношћу. Међутим, ко се више моли у овом зомби свету? Ретки. Свако знање мења онога који зна, даје му другачији поглед над собом и стварношћу.

Међутим, потребно је поставити питање - да ли је тај другачији поглед прави поглед? Није ли то можда погрешно интерпретирана стварност? Најгоре је када човек протраћи читав живот следећи криво интерпретирану стварност – то је данас пандемијска појава. Да бисмо аутентично следили сами себе, да бисмо постали истински човек, треба да следимо Бога који пребива у нашим срцима, испод нашег "зомби нивоа" – испод овим светом (рекламама итд.) инфицираном људскошћу.

И Бог, који пребива у сваком човеку, осветлиће све наше странпутице и усмерити нас на прави пут људскости. И сада, када знамо да је Бог сишао са светих небеса и дошао ка нама у малом детету - Исусу – Божићу – нама је много лакше. Показан нам је незаблудив пут који треба следи.

+ Леонардо

20.12.2015., број 10 - Листић "Dominisiana"

Драга браћо и сестре,

филозофском теологијом покушавамо природним светлом људског разума филозофски

развити питање Бога (ho theos), Богова (hoi theoi) и оног божанског (to theion).
Темељно питање које се у видокругу таквог истраживања поставља јесте: да ли је и како уопште могуће такво биће које се обично назива Бог (theos, Deus, Gott), те ако је могуће, шта се заправо под Богом филозофски мисли?

О томе су на свој начин филозофски теологисали нпр. Платон – theologia као eikos logos, Аристотел – prote prilosophia као episteme theologike, Прокле – theologia као theourgia итд. Притом се филозофска теологија нипошто не разуме као једна грана филозофије, него као она могућност филозофије у којој она сама, опходећи се с оним божанским, себе препознаје као божанску.

Тиме се и човек као такав, обзиром да је способан користити се датим му умним моћима размишљања, показује мисаоно божански обдарен. Оно божанско он тако делимично захвата и својим умом.

Сав труд спознавања усмерен према божанском радикално нам је приближен утеловљењем Божијим – доласком Исуса Христа. Тиме филозофска теологија није стала у својим промишљањима. Управо супротно, тиме је она добила свој неисцрпни извор промишљања.

+ Леонардо

13.12.2015., број 09 - Листић "Dominisiana"

Драга браћо и сестре,

Анселмо Кантерберијски је говорио: "Госпoде, ако ниси овде, где да те одсутнога тражим? Ако си пак свуда, зашто те присутног не видим?"

Појам и појава скривеног Бога, у свету бола и неправде, може звучати неподношљиво ономе који верује у Бога који свиме управља и сваком помаже када је најпотребније. Овај скривени Бог је загонетка за религију. То је такав Бог који није подложен никаквом људском мерилу. Он је дистанциран од људског мерила правде и неправде, истине и лажи.

Он не полаже рачуне о себи самоме, јер је над сваким бићем и разумом.

Природа нам са своје стране говори о присутноме Богу, и то човек уочава у свом уму и срцу.

Људска религиозност је превише навезана на човековог Бога, антропоморфног. То је Бог људских промишљања, нацрта и планова, Бог који је дефинисан и уоквирен те не допушта да се о њему говори као са човековим другом. Али Истина као таква није фрагмент, него целина. Скривени Бог се не да редукovati нити свести на било какве људске категорије, Он остаје скраја, с оне стране мисли.

Кроз молитву, Евхаристију, медитацију или било који облик сусрета, сусрећемо се с Богом који је потпуно другачији од човековог поимања, који открива себе као чудесну одсутност. Он није деистички Бог (схватање да је бог створио свет, али се касније

повукао из њега и на њега нема више никаквог утицаја). Такав деистички Бог присутан је у свету древних Грка.

Али Бог, створивши свет, није се повукао, него остаје присутан у свету на начин који се нама чини одсутним.

Нобеловац Иво Андрић ће рећи:

Бог избија као светло
из сваке ствари створене
и сваког живота који се миче.
Усамљен камен на жалу има ауреолу његова даха,
и облива га јутром и вечером,
као љубичаст флуид,
сјај сунца које се не види.
Он је као топлина у даху свега што живи.
Он је глув за сате који избијају
и цепају време на делове,
и Он је слеп за дан и ноћ
и све промене времена.
Он је као миран сјај и велика тишина
у којој се чује глас који га негира.
Он тако добро ћути
да се већ помишља да га нема.
А Он је мирно срце свих атома.

Живимо у свету из којег Бог као да се удаљио. Али није. "Он је мирно срце свих атома". Његова "скривеност" потврђује нашу духовну слепоћу и површност, надуту нарцисоидност и наивни его који прецењује властити разум. Управо то нам потврђује Љубав Распета и Ускрсла – Исус Христос.

+ Леонардо

06.12.2015., број 08 - Листић "Dominisiana"

Драга браћо и сестре,

Стив Џобс (1955-2011), познати оснивач компаније Apple Computers и један од најутицајнијих људи у свету компјутерске индустрије, пре смрти изразио је дубоке мисли о животу које овде преносимо:

"Ја сам достигао врхунац успеха у пословном свету. У очима других, мој живот је оличење успеха. Међутим, осим посла, имао сам мало радости. На крају, богатство је само чињеница живота на коју сам навикао.

У овом тренутку, док лежим у болничком кревету и подсећам се целог мог живота, схватам да су сва признања и богатства, које сам узео с толико поноса, избледела и

постала безначајна пред лицем предстојеће смрти. У тами, док гледам у зелена светла апарата за одржавање живота и слушам зујање механичких звука, ја осећам дах Бога смрти који ми се приближава. Сада знам, да кад стекнемо довољно богатства за читав наш живот, требамо трагати за другим стварима које нису везане за богатство.

То треба бити нешто пуно важније: Можда међуљудски односи, можда уметност, можда сан из млађих дана. Константно трагање за богатством ће само преокренути особу у уврнуто биће, попут мене. Бог нам је дао чула да осетимо љубав у свачијем срцу, а не илузије које нам доноси богатство. Богатство које сам освојио у животу не могу понети са собом. Оно што могу понети су само успомене као резултат љубави. То је право богатство које ће вас пратити, бити уз вас, дати вам снагу и осветлити пут да идете напред.

Љубав може путовати хиљаде километара. Живот нема ограничења. Идите где желите. Достигните висине које желите достићи. Све је у вашем срцу и у вашим рукама.

Који кревет је најскупљи на свету? - Болнички кревет.

Можете запослити некога да вози ауто за вас, да вам заради новац, али не можете имати некога да носи болест за вас.

Материјалне ствари које се изгубе могу се пронаћи. Али постоји једна ствар која се не може никада пронаћи када се изгуби, а то је - ЖИВОТ. Када особа иде у операциону салу, она схвати да постоји једна књига коју тек треба завршити са читањем - КЊИГА ЗДРАВОГ ЖИВОТА.

У којој год фази живота да се налазите, временом ће доћи дан када ћете се морати суочити с тим да се завесе спуштају. Чувај љубав за своју породицу, љубавну везу, љубав за своје пријатеље.

Третирај себе добро. Чувај друге.

Никад не одустај од тога да будеш човек!

Стив"

+ Леонардо

29.11.2015., број 07 - Листић "Dominisiana"

Драга браћо и сестре,

Вера сваког човека зависи од слике Бога коју свако у себи носи. Праве слике Бога помажу особи да заузме прави однос према Богу, да у Богу нађе сигурност и мир, док искривљене слике Бога узрокују бежање од Њега или побуну против Њега, а самим тим могу довести до душевних поремећаја.

Слика Бога, као што је преноси хришћанска традиција, слика је пунине и бескрајног Богатства. Све вредно на бићима мора бити на свој начин и у Створитељу као праузроку. Као неки силан мозаик, а који је ипак једно. Зато се створио израз "complexio oppositorum" - "јединство супротности": у исти мах нама трансцендентно најудаљенији

и иманентно најближи, велики ћутолог који нам проговара из свих ствари, Пресвети који допушта најгора људска недела, крајња правда а ипак бескрајно милосрђе.

Криве или искривљене слике Бога

У криве слике Бога убрајају се све оне представе које застрашују човека и нарушавају његово поверење у Божију љубав, доброту и милосрђе, те доводе до безразложног страха, осећаја срама или кривице, личне ништавности и безвредности. Такве особе у Богу виде строгог судију или свемирског полицајца, а не милосрдног Створитеља који љуби човека и извор је живота.

Немоћни Бог

Немоћни Бог, као што сам назив сугерише, јесте Бог који не може променити овај свет и не може остварити све оно што замисли и зажели. Он може бити добар и добронамеран, али пред људском и демонском злоћом он остаје немоћан. Чини се да није баш мали број оних који у својој психи носе управо такву слику немоћног Бога. Има људи који верују у Бога, али му се не моле, јер не верују да он може променити њихову судбину.

Немилосрдни и окрутни Бог

Особа која у својој психи носи слику окрутног Бога, који кажњава без милосрђа, не може у себи развити истинску љубав према таквом Богу. Истина је да Бог кажњава зло, али је пун милосрђа према човеку, па и онда када он чини зло. Некима је то тешко да схвате, па онда доживљавају Бога као онога који је окрутан не само према злу, него такође и према човеку који чини зло.

Деистички или незаинтересовани Бог

Деистички Бог је незаинтересовани Бог који нема времена ни воље за бригу о овом свету. Он је додуше створио овај свет, али се више не брине за њега, него га је препустио самом себи и природним силама да га даље воде и њиме управљају. Данас се све више шири слика Бога као неке неличне свемирске силе и коцмичке енергије, с којом се не може успоставити лични однос. Таквом Богу се и не исплати молити, кад му није стало до нас и наших невоља.

Трговачки Бог

Трговачки Бог је Бог с којим се може погађати, трговати као на тржници. То је Бог који је, истина, моћан, али све његове услуге се морају скупо платити. Такав Бог ништа не поклања. Све треба заслужити, односно купити. Трговачки Бог је уговарачки партнер којем платиш одређени порез, па си миран.

Магијски Бог

Слику магијског Бога имају у себи оне особе које мисле да на Бога могу утицати неким својим магијским формулама, строго одређеним ритуалима и слично. У нашу побожност могу се увући врло лако елементи магијског мишљења и доживљавања Бога. Магијски Бог је Бог који би мени требао служити. У овом случају није примарна вера у Божију доброту, него вера у чудесну магијску моћ разних молитвених формула и верских обреда којим се може утицати на Бога.

Демонизовани Бог

Демонизовани Бог је најдеструктивнија слика Бога. То је тотална противност правој слици Бога. Демонизирани Бог је онај који мрзи, лаже и убија. Такав Бог прогони човека. Таквог Бога човек не може љубити. Од таквог се Бога бежи и он се мрзи. Уместо слике Бога имамо нешто тајанствено, недодатљиво, пуно понора, с цртама ужаса и злобе, присиле и претње. Није случајно да те слике сусрећемо у сновима неуротичара и да се код употребе методе слободних асоцијација спонтано вежу уз слику Бога.

Секуларизовани Бог

У језгру секуларизоване слике Бога није прави Бог, него нека овосветска стварност која поприма божанске атрибуте и даје варљиву наду тамо где бисмо заправо требали бити разочарани. Тако држава или вођа могу попримити атрибут свемоћи. Такође и неограничено поверење у науку, да ће она решити све проблеме човечанства, доводи до идолизовања овосветске стварности, која напослетку разочара човека, јер не може испунити његова очекивања. Секуларизовани Бог није трансцендентни свети Бог, него једна стварност која припада овом свету. У том случају, уместо раја, имамо рај за зимски и летњи спорт, а уместо пакла концентрационе и радне логоре.

Непоуздани и ђудљиви Бог

Непоуздани или ђудљиви Бог је биће које није увек добро расположено. Апсолутни владар који неке без заслуге предодређује за љубимце, а друге за пропаст. То је Бог на кога се човек не може ослонити. Такав Бог може човека и разочарати па се, према томе, на њега не може увек рачунати. Чињеница је да има особа које управо тако доживљавају Бога, наиме, као онога на кога се не могу ослонити у свим својим невољама.

Морализирајућа слика Бога

То је Бог који ситничаво и осветљиво бдије над извршавањем заповести. Јао оном кога затекне у каквој грешци. Педантни Бог који пажљиво прорачунава биланс над књигом живота сваког човека.

Преозбиљни и мрзовољни Бог

Постоје особе које све схватају преозбиљно, које се не знају шалити, које најчешће изгледају мрзовољно с пуно елемената депресивне особености. Такве особе и Бога доживљавају као страшно далеког, који се не зна и не жели шалити, који је незадовољан и мрзовољан, јер људи не живе како би он то желео.

Праве слике Бога

Бог је објавио истину о себи већ у Старом завету, а врхунац објаве праве слике Бога догодио се у лику и особи Исуса Христа који нам је показао лице Оца Небескога. "Ко види мене, види и Оца", каже Исус.

Свемоћни Бог

Хришћанско веровање почиње речима: "Верујем у једнога Бога, Оца, Сведржитеља...". Прави Бог по својој нарави мора бити свемоћан. Он може истога часа створити све оно што зажели. Већ у Књизи Постанка Бог се објављује као свемоћни и свесилни: "Ја сам Ел Шадај – Бог Свесилни" (Пост 17,1). А задња књига Библије, Откривење, доноси ове

речи: "Ја сам Алфа и Омега, вели Господ Бог, који јесте, који беше и који ће доћи, Свемогући" (Отк 1,8).

Милосрдни Бог

Бог у којег ми хришћани верујемо је Бог богат милосрђем. Већ старозаветна Књига Изласка каже да је Јахве "Бог милосрдан и милостив" (Изл 34,6), а 37. псалам каже за Бога: "Увек је милосрдан и у зајам даје" (Пс 37,26). Сâм Исус нас позива и потиче да наследујемо милосрђе свог Оца небеског: "Будите милосрдни као што је милосрдан Отац ваш!" (Лк 6,36).

Заинтересовани Бог

Насупрот деистичком, незаинтересованом Богу, исправна хришћанска слика приказује Бога који је веома заинтересован за свет који је створио, а изнад свега за човека, који је дело руку његових. Прави Бог Отац се брине за своју децу. Имајући на памети ову истину, псалмист нас потиче речима: "Повери Јахви сву своју бригу и он ће те укрепити" (Пс 55,23). Свети Петар ту исту мисао још више појачава кад каже: "Своју бригу баците на њега" (1 Пт 5,7).

Бог који први безусловно љуби

Људска љубав је у највише случајева условљена љубав. Па и она мајчинска, на први поглед несебична љубав, проткана је несвесном жељом да буде узвраћена. Бог је увек онај који први и безусловно љуби. Свети Јован у својој првој посланици даје нам до знања да је Бог онај који први љуби: "У овоме се састоји љубав: нисмо ми љубили Бога, него је он љубио нас и послао Сина свога као жртву помирбenu, за наше грехе" (1 Јв 4, 10). Бог нас не љуби зато што постојимо, него ми постојимо јер нас Бог љуби.

Слободни Бог који поштује људску слободу

Насупрот магијске слике Бога, којим се може манипулирати и на кога се жели деловати магијским формулама и разним ритуалима, прави Бог је слободни суверен којим се не може ни на који начин манипулирати. Рећи за Бога да је он апсолутно слободан у своме деловању, то значи да се на њега не може утицати неким магијским формулама или га присилити неким ритуалним радњама и обредима да одговори на све наше жеље и очекивања. Бог је слободан и он сва своја дела изводи по својој слободној вољи искључујући сваку присилу од стране људи. Будући да Бог утемељује нашу слободу, свако дружење с Богом учвршћује и повећава нашу слободу. Бог је онај који највише поштује људску слободу.

Бог који је Љубав сâма

Најбоља, најкраћа и најисправнија слика и дефиниција Бога јесте она која каже да је Бог љубав. Свети Јован, човек који је најбоље упио у своју душу Исусове речи, изричито је написао у својој првој посланици да је Бог љубав: "Ко не љуби, није упознао Бога, јер је Бог љубав" (1 Јв 4, 8).

Трансцендентни пресвети Бог

Сав наш говор о Богу је заправо тепање о Богу, а можда и искривљивање праве слике Бога. Бог неизмерно надилази наш ум и наше способности спознаје. Он је увек трансцендентни Бог. Исаија га назива трипут свети Бог: "Свет! Свет! Свет Јахве над

Војскама" (Ис 6,3). Псалм 45 каже да је Бог "свет у свим својим делима" (Пс 145, 17).

Верни Бог

Књига Поновљеног закона каже о Богу да је "он веран и без злоће" (Пнз 32,4). Свети Павле на више места у својим посланицама говори како је Бог веран, а у 2. посланици Тимотеју доноси једну прекрасну и за нас утешну истину о Богу кад каже: "Ако смо ми неверни – он веран остаје" (2 Тим 2,13). Како је лепо знати да је Бог веран у својим обећањима. Он није хировит и ћудљив у својим делима, него остаје постојан као чврста стена на коју се увек можемо ослонити. Заиста "веран је он и праведан" како нам сведочи и свети Јован апостол (1 Јв 1,9).

Добри Бог

Библијски псалми су пуни похвале Божијој доброти: "Јахве је сама доброта и праведност" (Пс 25, 8); "Пуна је земља доброте Јахвине" (Пс 33,5); "Уздам се у Божју доброту довека" (Пс 52, 10); "Милостив је Јахве и милосрдан, спор на срџбу, Богат добротом" (Пс 145, 8). Бог је уистину "добар свима" (Пс 145,9), а не само оним добрима. Он "чини да његово сунце излази над злима и добрима" (Мт 5,45), каже Исус који најбоље познаје Оца небескога.

Бог који се воли играти и шалити

"Воли ли Бог хумор, зна ли се он нашалити с људима?" Пре одговора на ово питање треба рећи да је хумор нешто веома позитивно и пожељно у људском животу. "Хумор остаје озбиљан чинитељ равнотеже, јер нам помаже да заузмемо одстојање од самих себе, да ставимо сваку ствар у перспективу и да лишимо драматичности поједине догађаје". Бог који је створио све што је лепо и позитивно, јесте Бог који се зна и хоће шалити, Бог који воли хумор. Једна рабинска изрека каже: "човек мисли; Бог се смеје". Бог се једини има право смејати, јер све што предузме сигурно ће успети. Библија на више места говори како се Бог смеје поганима који мисле да их Бог не чује и не види: "Но, ти им се смејеш, о Јахве, и ругаш се поганима свима" (Пс 59,9). Израз "разведрити лице своје" који се у Библији често спомиње значи заправо насмејати се, јер кад се човек смеје, има ведро лице. "Божији смех је спасење човека".

+ Леонардо

22.11.2015., број 06 - Листић "Dominisiana"

Драга браћо и сестре,

Виктор Е. Франкл један је од психолога, који није порицао трансценденцију, а оштро се успротивио заблудама детерминизма и релативизма. Родио се 26.03.1905. у Бечу, а преминуо од срчаног удара 02.09.1997. године и сахрањен је на главном јеврејском гробљу у родном граду. Сматрају га једним од већих бечких психијатара XX века. О његовом правцу у психологији и терапији написано је мноштво књига и студијских прилога, од којих је велики број преведен на многе језике света.

Будући је потицао из јеврејске породице, задесила га је судбина његових сународника. У 37. години живота започела је његова трогодишња одисеја кроз таму људске окрутности, тортуре, страха и ужаса кад је изгледало како је најбоље потражити спас у смрти. "Силазак у пакао" започео је возом, у родном месту Бечу у правцу североистока. Нико од 1500 путника није знао, а нити слутио где воз иде. У његовом одељењу, било је осамдесетак 'путника'. Било је тесно па нису могли ни да седну. Покушавали су заспати наслоњени на торбе које су са собом понели. Воз је возио неколико дана и ноћи без заустављања. Коначно је једног јутра успорио и зауставио се. 'Путници' су заплашено вирили кроз прозоре како би открили где се налазе. На станици је писало: A U S C H W I T Z.

Са собом је носио рукопис књиге коју је скоро био завршио. Будући да је сматрао тај рукопис својим духовним дететом, није му било свеједно кад га је морао оставити у једној од канцеларија. Тешка срца је то учинио. Одговор је, међутим, убрзо нашао. У џепу одећа које је добио, нашао је папир са исписаном јеврејском молитвом "Шема Јисраел" (Слушај Израеле...). Ова молитва њему је била подстицај да каже 'да' животу. Како у радости, тако и у патњи. Па чак и у умирању. Комад папира са исписаном молитвом постаде му тада вреднијим од изгубљеног рукописа, уз позив да сада проживи ону филозофију живота о којој је писао у наведеном рукопису књиге. "Како сам другачије могао тумачити ту 'подударност', пише касније Франкл, него као позив да своје мисли живим, уместо да их само стављам на папир".

Тако се Франкл нашао у окружењу организованог мучења, када је настрадало преко шест милиона Јевреја. И постао је један од малобројних 'срећника' који ће преживети. Патња ће му, међутим, приуштити највеће животно искуство које није могао ни замислити. У "холокаусту" ратних страдања изгубио је све чланове породице. Али, преживео је логорске невоље. И још више - победио је све животне изазове (Виктор значи победник). Из искушења је изашао ојачан вером у људске способности. Искуство патње уродило је уверењем како је смисао живота јачи од свега. Чак и од смрти. И премда га је у 'бесмисленој ситуацији' салетала помисао на самоубиство, барем на кратко време, Франкл је већ прве вечери задао самом себи чврсту реч како "неће улетети у жицу". Тим се изразом, наиме, описивала метода самоубиства у логору, тако да се додирне оградна жица под електричним напоном.

Током трогодишњег боравка у логору (1942.-1945.) Франкл није био психијатар, доктор медицине или директор неурологије, него затвореник и логораш с бројем 119.104. У мизерним логорским условима научио је како на земљи постоје само две расе људи: добри и лоши. Тамо је открио како је важно имати идеале и разлоге живота, те дошао до потврде својих научних теза, како је човек и у најмрачнијим тренуцима постојања кадар преживети и спасити део душевне слободе коју му нико не може одузети. Посебно кад слободом открије смисао свог постојања. Зато и пише како оном који има једно 'зашто' у животу, не ствара никакав проблем 'како'. Теорију и богато проживљено искуство он је преточио у стотинак чланака и у 17 књига.

Виктор Е. Франкл остаје нам трајни узор за позитиван однос према животу, за "да" животу. Живот има дубоког смисла, како у радости тако и у патњи. И у самом умирању.

+ Леонардо

15.11.2015., број 05 - Листић "Dominisiana"

Драга браћо и сестре,

када говоримо о религији и душевном здрављу, онда увек дотичемо бригу о болесницима која заузима у свим религијама видно место и саставни је део њеног плана и рада, како то добро уочава монс. Желимир Пуљић. Стога се религија труди да помаже човеку, у свим његовим потребама, а посебно код душевних сметњи и тегоба. У својој књизи "Душевно здравље и библијско спасење" Христа Мевес износи тезу да је "религија претпоставка за стабилно душевно здравље" и да је "Свето Писмо најбољи уџбеник социјалне медицине". Религија је, заиста, једна од сложенијих друштвених појава у животу човека. Због богатства изражаја и утицајне моћи, али и због бројних нејасноћа и неистражености она је у различитим историјским околностима попримала и разноврсна одређења: од уважавања и величања до отписивања и презира. Али, било како било, она је једна од битних делова и стубова културе. Етнолози, наиме, тврде како није пронађено ни једно племе или народ са најнижим степеном цивилизације, који не би поседовао одређене видове религије.

Религија може имати терапијске учинке и утицати на душевно здравље, она може нешто учинити код лакших облика душевних проблема, неуроza у првом стадијуму обољења, као и код спречавања болести и очувања душевног здравља. Али, терапеутски утицај религије нипошто не значи да је сувишна стручна терапија. Религија, наиме, не може код тешких психопатолошких стања "уштедети пут до психотерапеута".

Што узрокује душевне патње?

Владимир Сутура у својој књизи "Религија и душевно здравље" наводи "отцепљене комплексе" са снажном афективношћу који постају "жаришна обољења" и извор трпљења. Човек је компактна целина у којој су поједини делови преклопљени, припојени и добро сарађују попут зупчаника у сату. И кад се догоди шок, онда "зупчаник искочи". Човек се тада понаша као "лађа на води без кормилара". У истом контексту он говори и о стагнацији (престанак животне динамике) која ствара најплодније тло свакој врсти обољења. Тада, настају болешљиви процеси као у "устајалој води неке каљуге". Потребно је одређеном динамиком човека вратити у животну струју да пронађе пут оздрављења. Сутура сматра да и фрустрација, кад прелази праг подношљивости, може бити узрок обесхрабрења, депресије, апатије, револта и агресије. Одређени однос фрустрације припада нормалном животу и сваки човек би требао бити способан да то поднесе, а да при томе не доживи слом, односно обољење.

Уз стагнацију и депресију извори душевне патње су такође унутрашња напетост и страх. Они коче човека у развоју и спутавају његову способност у вршењу нормалних животних задатака. Такође, постоји утицај и тзв. спољашње индукције (инфекције) која

настаје након дужег саживота са депресивним особама, које своје тмурно расположење преносе на друге.

Познато је, такође, како наведени узроци душевних патњи не делују увек са истим успехом и немају код свакога исте резултате. Шта је посреди и који су фактори за то заслужни да се поједини човек успева томе одупрети, и у стању шока, фрустрације, напетости, страха и стагнације не подлећи душевним обољењима?! Медицина углавном истиче важност спољног окружења и наглашава како околина има важан утицај на људски живот.

Француски теоретичар медицине Кауд Бернард (1813.-1878.) говорио је о важности "унутрашњег миљеа", од кога зависи хоће ли човек клонати или се одупрети. О томе се данас поново све више говори. Кад је, наиме, "унутрашњи миље" ослабљен, лабилан, потресен, ситнице могу да оборе човека. Међутим, ако је његово унутрашње стање крепко, отпорно, неоптерећено, може се надати да неће настати сметње и обољења.

Религија и унутрашњи миље

Ако је стање унутрашњег миљеа важно за душевно здравље човека, питамо се: може ли се од религије очекивати да помогне његовом јачању и учвршћењу? У којој мери религија може лечити или обнављати "унутрашњи миље" кад је он пољуљан или оштећен? Који су то погодни или непогодни фактори који јачају, или пак слабе човеков унутрашњи миље?

Патолози кажу да болест захвата човека у тренутку слабости и мање отпорности, плашљивости, хроничног страха, дуготрајне усамљености, унутрашњег конфликта и изолованости. Али ако је човек опуштен, радостан, заинтересован за живот и рад, све ће то помоћи духовној снази и чврстоћи његовог унутрашњег миљеа. Управо је религија она која човека усмерава на његову властиту унутрашњост и подстиче га да се том нутрином бави како не би остала "необрађено тло са свим недостацима и потешкоћама". Људи који живе "као да Бога нема", који су далеко од религије и религиозне праксе, ту же се да су "празни", боје се властите унутрашњости јер осећају да се управо тамо "суочавају с несређеним доживљајима и правим душевним ранама".

Кад човек скупи храбрости и прихвати побуду да "крене у суштину свога бића", религија му постаје "пратиља" на три начина: бистрењем и рашчишћавањем; обогаћивањем новим садржајима; и развијањем властитих могућности. То су "три класична пута" теологије духовности који се називају "via purgativa" (рашчишћавање), "via illuminativa" (расветљење) и "via unitiva" (сједињење).

Тим троструким путем човек долази до процеса обраћења јер "рашчишћава" са свим што га омета, долази до "спознаје" својих животних могућности и коначно "сједињује се" са врховном вредношћу - Богом.

То је подстакло психолога Јунга да утврди како између "религиозног искуства" и "душевног здравља" постоји повезаност:

"Међу свим мојим пацијентима који су прешли средњу животну доб", пише Јунг, "нема ни једног јединог, чији коначни проблем није произлазио из религиозног става. Да, сваки у крајњој линији болује од тога, што је изгубио оно што је жива религија у свим временима давала својим верницима. И ниједан од њих није заиста оздравио, а да није опет успоставио свој религиозни став."

Стога је психолог Х. Шулц тврдио како су "духовна струјања излечила или спречила пуно нервне беде", а К. Г. Јунг приметио је како му се чини "да су се паралелно с падом религиозног живота неурозе видљиво умножиле", па је сматрао "религију лековитим системом и за душевне патње".

Религија, дакле, помаже човеку у "рашчишћавању" и у ослобађању од "свих неуредности" ("via purgativa") као нпр. осећаја кривице, страха, срџбе, беса, љубоморе, зависти, непријатељства и од свега онога што га омета, узнемирује, спречава и ограничава.

Будући да је страх велика сметња у човековом расту, религија истрајно понавља: "Не бојте се! Не брините се тескобно! Не бојте се оних који вас прогоне!"

Она даје осећај заштићености и сигурности и говори како је Бог извор и сврха свих ствари. Он је добар Отац који је човека позвао у живот и води га кроз историју. Он га воли и брани, те у тешким тренуцима теши и штити. У заједништву оних који с њим исповедају исту веру, он се осећа повезаним преко "ми-свести", осећа се прихваћеним и може рачунати на помоћ, разумевање и потпору. Осећају сигурности треба додати и "осећај помилованости" који се у хришћанској терминологији назива "милошћу".

Велики део човек прима као дар и милост, а то обогаћује његову особу више него оно што стекне властитим радом и напором. Тај осећај се претвара у свест да смо "на рукама благе судбине ношени на валовима историје". Религија, која се темељи на "ненасиљу и поверењу" и која помаже човеку да се запутисе "у своју унутрашњост", има не само одгојну и моралну, него и "исцелитељску" моћ лечења задобијених рана.

То је њен однос према душевном здрављу.

+ Леонардо

08.11.2015., број 04 - Листић "Dominisiana"

Драга браћо и сестре,

у каквом ово ми свету живимо? Какве се ово манипулације догађају око нас? Да ли ми препознајемо знакове времена? За дубље размишљање о овим и сличним стварима потребно је ући без ега, срџбе и гнева, без злобе.

Данашњи тренутак и знаци времена везани уз њега указују на геополитичку филозофију корпоративизма, који намеће и креира истину. Иза кулиса делује мала група изузетно моћних (богатих) и умрежених људи који су посвећени само себи (империја охολих, завидних и шкртих) са јединим циљем: имати моћ управљати

планетом Земља, бити господарима над свим људским бићима и створовима планете.

По команди те групе обликују се:

- медији
- образовање
- рад и радни положај
- власништво и јавно добро (патенти као право над ресурсима општег добра)
- управљање јавним пословима преко поткупљених политичара
- монетарном и фискалном политиком у служби финансијског робовласништва
- банкарски систем усавршава технику поробљавања маса
- ратовање за интересе корпорација
- политика сама себи сврха, у циркусу за масе којој се продаје лажна демократија
- материјални ресурси земље и света и њихова дистрибуција претварају се у приватно власништво и престају бити јавно добро свих
- народ и појединац живи у оквиру реклама и размишља као потрошач унутар конзументичке лабораторије
- појединац губи способност критичког размишљања и остаје навијач ниских страсти и порива, који се спори око приземних тема са својим сапатницима и сапутницима. Варварство и примитивизам (ко ће кога "надмудрити" = преварити) посматрају се као пожељне карактеристике.

При томе се користе технике уверавања у управљању људским масама:

- страх
- губитак осећаја кривице
- одузимање спознаје и самопоштовања
- фрагментација знања и чување нових знања за повлашћене (они гомилају информације које не увећавају спознају и знање јер су полуистините или лажне и тако стварају хаос незнања. Тако постепено спуштају друштво на ниво поданика из Средњег века где политичари и ново племство (глобалне олигархије) управљају животима људи који тога неће бити свесни).

Наше друштво то не примећује. Оно се и даље подстиче да буде преокупирано кафама и цигаретама по кафићима са основном темом говора о новцу, доколици и луксузу, забавама и причама о имовини, куповини, швалерацији, везама и везицама. Велика већина популације доведена је у позицију да њима управља технологија, уместо да они разумевају и управљају технологијом у сврху свога интелектуалног напретка.

+ Леонардо

01.11.2015., број 03 - Листић "Dominisiana"

Драга браћо и сестре,

"Ти си Петар, Стена" (Мт 16,18), шта то заправо значи? То значи жива вера. Наиме, жива вера је стена на којој је Исус желео видети изграђену своју Цркву, вера тако

дубока и постојана, какву је доживео Петар док му је Господ био близу. Тиме је Петар пример за свакога ко жели припадати Христовој Цркви собзиром да без ове вере учење Христа, тј. Еванђеље, није могло бити примљено.

Једино вера потврђује Исуса Христа и прихвата га као Сина Божијег и Откупитеља света. Да би људи прихватили оно што су апостоли ширили светом, они су најпре требали веровати и тек тада су их њихова учења могла прожети и отворити пут Духу Светом. Стога је дубока вера обавезан предуслов.

Христови апостоли су прихватили Христова учења врло брзо те настојали удовољити Божанској вољи коју им је он открио. Чинећи то, они су све више продирали у знање о Божанској Истини до мере до које човек може продрети. Дух Свети повео их је у том знању неупоредиво даље од онога што би човек могао схватити. Знање и спознање незаслужени је дар Милости Духа Светога. Тек по том дару, апостоли су били оспособљени да подучавају у складу са Божијом вољом.

Међутим, све то никада не би било могуће да им је недостајао онај основни предуслов свега, а то је почетна вера. Вера је предуслов да би се могло остварити оно што Господ каже: "на теби ћу (Ја) саградити моју Цркву" (Мт 16,18).

Стога, Црква Христова и јесте заједница оних који желе следити Исуса Христа јер верују да је Он Син Божији. У суштини то и даље остаје мала заједница (јер се велики број верника своди на традиционалисте и декларативне вернике тј. безверце) оних који чврсто и постојано верују и који се труде да испуне Божије заповести (Мт 22, 36-40; Мк 12, 28-31). Верници на тај начин живе земаљски живот у складу с Божијом вољом чиме су сваким даном све ближе вечном животу у заједништву с Богом, где ће Бог љубави довршити људско биће на човеку недокучиве начине (Рај) у заједници Свих светих.

А када су људи врло дубоко верни Исусу Христу, тада ни једна сила у Паклу не може уздрмати ту веру и спроводити контролу над таквим људима, јер их штити Бог, с обзиром да траже Бога и признају га својим Створитељем и Господаром.

Врло дубока вера у Бога ће увек надвладати противникову моћ (1 Јв 5,4), је ко живи у вери уједно живи у љубави, а љубав је противников највећи непријатељ, јер Бог је Љубав, она права, истинска.

Према томе, Бог по Исусовим најприврженијим пријатељима који верују у њега, чини Цркву. Зато је вера услов припадности Цркви. То потврђује Петар својом вероисповешћу. Он је био један од верујућих. Црква је саграђена на вери, онаквој какву је имао и Петар. Зато Исус гради своју Цркву на Петровој особи, једнако као и на осталим особама које имају ту исту веру.

То је прави смисао речи у Матеју 16,18.

+ Леонардо

одабрани текст за недељно читање

"Дух Свети зове те на Небо. О, пожуре, пожуре да се одазовеш Његовом позиву! Дух

Свети је утешитељ. Дођи и у мислима падни Њему на груди и плачи пред Њим; испричај Му све твоје жалости и све твоје невоље, и моли Га да те, као дете, узме на Своје руке, и плачи пред Њим и немој се стидети своје слабости, зато што је Он твој Отац и неће се тебе постидети, нити ће те одбацити, већ је, напротив, Он једини благ (Мат. 19, 17); Он ће све разумети, утешити утехом божанском, безграничном и непресушном и обрисаће сваку сузу са очију твојих (Откр. 7, 17; 21,4).

Погледај овај земаљски храм (Земљу) украшен многим цвећем, и сети се да Дух Свети има моћ да те испуни миомирисом живота, који неће увенути у векове векова.

О, Душе Свети, даруј нам да ти служимо у духу и истини, и дођи и усели се у нас. Не чезне тако пустиња за кишном капљицом, као што чезне наше срце у ишчекивању Твог доласка. Дођи к нама, Боже наш, радовање наше, СВЕ наше! Ти си вечни Бог, и у љубави Твојој ми ћемо остати у векове, а све остало је само сан и река што протиче поред нас."

Преподобни Партеније Кијево-Печерски

25.10.2015., број 02 - Листић "Dominisiana"

Драга браћо и сестре,

Настављамо прошлонедељну причу о целибату.

Водећи се према Римској доктрини, Петар је "први папа" и они то редовно наглашавају. Истичу такође да су они, као римски бискупи, наследници Петрове традиције руковођени Петровим примером у свакој домени. Међутим, то се показује неистинитим у више сегмената. То нпр. видимо у њиховој целибатарној животној форми која је супротна Петровој традицији као ожењеног човека. И док Римокатоличка црква апелује на Петра који је темељ папинства, иронично, они не следе Петра кад практикују целибатарни живот него као пример наводе Павла који је говорио о целибату, с обзиром да су ишчекивали скори крај света... Међутим, ако су папе наследници Петра (не Павла) не би ли они требали следити Петров пример? Као и многа друга учења Римокатоличке цркве, учење о целибату је људска умотворина. И док многи целибат сматрају знаком чистоће потребним за службу у римокатоличком клиру, Тимотеј га сматра апостазијом:

Дух изричито говори да ће у последња времена неки отпасти од вере и приклонити се преварним духовима и злодуховским учењима. А све то под утицајем хибридне лажливаца отупеле савести који забрањују да се жени и намећу да се уздржава од јела, што их је Бог створио да их са захвалношћу узимају они који верују и знају истину. (1 Тим 4,1-3).

Уочљив је, такође, неморални живот многих "целибатарних" папа кроз њихове

понтификате.

Нпр. Папа Сергије III (904.-911.) забележен је у историји као један од најсрамнијих примера неморалних папа који је свој избор за папу дуговао залагању промискуитетне племкиње Теодоре и њене једнако бесрамне ћерке Марозије, с којом је имао неколико деце од којих је једно постало будући Папа Иван XI.

Папа Иван XII (955.-963.) такође је био један од најскандалознијих папа у историји, раван у свом неморалу Бенедикту IX, Александру VI итд. Тај Папа је направио готово сваки злочин који је људска нарав уопште у стању направити, он је био право чудовиште безакоња. Склон опуштеном дружењу и бурним контактима с младим људима, својом је развратношћу саблажњавао чак и разуздане погане. Забележено је да је умро од срчаног удара у кревету с неком удатом женом.

Историја бележи, на жалост, и остале "целибатарне" наследнике Светог Петра који су сасвим једнаки монструму Ивану XII, напастовали монахиње и остале девице те навелико практиковали содомију и остале гнусобе људског рода.

Папа Инокентије VIII (1484.-1492.) имао је шеснаесторо незаконите деце с различитим удатим женама, а након тога се и сам оженио. Многи су говорили да је Инокентије VIII веома допринео наталитету римског становништва.

Папа Александар VI (1492.-1503.) један је од најстрашнијих монструма који је потпуно десакрализовао папску катедру. Његов бестијални морал и бесрамна амбиција, његова незаситна похлепа и нељудска окрутност, његова суманута пожуда и монструозна инцестуозност с властитом ћерком Лукрецијом, доводи човека до стања да нема речи које би могле описати дно тих бандита. Папа Павле III (1534.-1549.), пре ступања на папску дужност, имао је четворо деце (синове Пјера, Луиђија, Паолоа, Рануџија и кћер Костанцу) с римским љубавницама. Претежно је трошио време на озлоглашене ужитке и доконост, по чему је досегнуо висок степен озлоглашености.

Надбискуп сплитски, монс. др. Марко Антун де Доминис (1560.-1624) написао је:

Зар је могуће да је тим монструмима Исус Христос поверио на управљање своју Цркву? То тврдити је изван сваке памети.

Касније су тог великог и мудрог надбискупа спалили на ломачи.

Можемо дати и многе друге примере. То нам показује да је историја папинства карактеризована више по грешницима (међу којима је велики број потпуно окорелих) него по "њиховим светостима" те да су били све остало а најмање целибатарци. Ти људи су се међусобно млатили и убијали како би засели на трон св. Петра и за сву ту накараду и ругобу, они су наставили промовисати потребу целибатарног живота, истовремено то демантујући својим понашањем. Какву су "жртву" живели ти велики целибатарци када су имали љубавнице? Њима брак не би ништа ни значео јер се не би могли ограничити на једну жену. Они су прешли сваку меру у невероватном неморалу с стотинама особа, укључујући родбину, монахиње, проститутке и удате жене током ноћних "целибатарних самоћа." Они су узроковали много незаконите деце током историје римокатоличке цркве.

Свето писмо не захтева целибат нити га намеће као норму за црквене редове. Управо супротно, оно каже у 1 Кор 7,9: "Јер боље је женити се него изгарати (у пожуди)." Многи бискупи, свештеници, монаси, монахиње итд. изгарају у пожуди вековима и данас. То изгарање их може довести до девијантних и противприродних радњи које потпуно искривљују њихово послање у Цркви.

И док "учитељи" из Конгрегације за наук вере одређује да се верује како је $50 + 50 = 820$, ми већ по памети знамо да је то 100. А за кога је и даље 820 нека добро прође кроз своју савест и постави себикључна питања о правом смислу вере и Цркве.

Што се то догодило са римокатоличким хришћанством? Док су мученици цркве убијани у Колосеуму и осталим "забављалиштима" дивљака, јер нису хтели признати човека (цара) за Бога, дотле им је иза леђа њихово "м/учитељство" приредило то признање човека (папе) за Бога - непогрешивог свевладара света (у Средњем веку) а данас "само" Цркве (и то је део рачунице у којој је $50 + 50 = 820$).

Да, то су они исти "намесници Божији" о којима је претходно писано, али не из пакости, него из жалости. Господе, смилуј се Цркви својој и ослободи је од Сотоне. Стога, треба љубити Цркву Божију а не предузеће за религијско-погребне делатности.

Ето, због оваквих библијских ставова ми старокатолици смо проглашавани за "трулеж" (надбискуп Алојзије Степинац) и "отпадницима" од вере (бискуп Валтер Жупан) и потребно нас је одстрањивати како би $50 + 50$ свагда остало 820.

Господо – по pasarán!

+ Леонардо

18.10.2015., број 01 - Листић "Dominisiana"

Драга браћо и сестре,

када се о "чињеницама" говори, онда је увек потребно говорити чињенице о чињеницама. У том смислу исте су ствари и када говоримо о тзв. дисциплини целибата, која се у пракси своди на "митологију" којом два брата убога обмањују један другог. Апостоли су били ожењени људи (осим Јована који је још био премлад).

Та је пракса природно настављена у Старој Цркви 2. и 3. веку, када су многи свештеници били ожењени. Документи из 7. века показују да је у Француској већина свештенства била ожењена. Бискуп св. Бонифације у 8. веку јавља папи да у Немачкој готово ниједан бискуп и свештеник не одржава целибат.

У 9.-10. веку бискуп св. Улрих говори како је једини начин за прочишћење Цркве од најгорих ексцесних девијација које доноси целибат, у томе да се допусти свештеничка

женидба. (Св. Улрих је познат као први од папе свечано проглашени светац /прва службена канонизација/ којег је 20 година након смрти 31.01.993. на крају Латеранског синода папа Јован XV. прогласио светим. Пре њега су поједине бискупије и манастири сами одабирали своје заштитнике и славили их као светитеље. Крајем X. века у Римокатоличкој цркви папа је то придржао себи и тако је код њих остало до данас).

У 11. веку папа Бенедикт IX. сам себе је ослободио (диспенсирао) од целибата и дао оставку на службу како би се оженио.

Папа Урбан II. жене свештеника продао је у робље а деца су напуштена. У 15. веку око 50% свештеника има жену. У 20. веку многи ожењени англикански пастори заређени су за римокатоличке свештенике. Папа Јован XXIII. године 1963. прима у Римокатоличку цркву и поставља за насловног бискупа Елеутерне ожењеног бискупа аутокефалне Слободне Католичке Цркве Salomão Барбосу Фереза, оца четворо деце којем се супруга звала Емилија Кагното.

Целибат има смисла једино ако није наметнут заређењу (као слободни избор кандидата за свети ред). Он потпуног смисла има само у животу монашких заједница. Неки од примера нецелибатарног живота папа:

Св. апостол Петар - ожењен

Св. Феликс III (483. до 492.) – двоје деце

Св. Хормизда (514. до 523.) – један син

Св. Силверије (536. до 537.) – једно дете

Хадријан II (867. до 872.) – једна кћер

Клемент IV (1265. до 1268.) – две кћери

Феликс V последњи противпапа (1439. до 1449.) – један син

(...)

Неки од примера папа који су били синови претходних папа или свештеника:

Св. Дамаз I (366. до 384.) био је син свештеника Лоренца (Дамаз је први папа који користити назив "наследник св. Петра")

Св. Иносент I (401. до 417) био је син папе св. Анастасија I (399. до 401.)

Св. Бонифације I (418.-422.) био је син свештеника

Св. Феликс III (483. до 492.) био је син свештеника

Анастасије II (496. до 498.) био је син свештеника

Св. Агапет I (535. до 536.) био је син свештеника Гордана

Св. Силверије (536. до 537.) био је син папе св. Хомизде (514.-523.)

Бонифације VI (896.) био је син бискупа Хадријана

Иван XI (931. до 935.) био је син папе Сергија III (904. до 911.)

Иван XV (985. до 996.) био је син свештеника Леа (...)

Неки од примера папа који су имали незакониту децу

Иносент VIII (1484.-1492.) – имао је неколико деце

Александар VI (1492.-1503.) – имао је неколико деце

Јулије II (1503.-1513.) – имао је три кћерке
Павле III (1534.-1549.) – имао је три сина и једну кћер
Гргур XIII (1572.-1585.) – имао је једног сина
(...)

Митови и чињенице

Митови: у неким црквама свештеници се обвезују на целибат
Чињенице: већина свештеника ту обавезу не спроводи

Митови: целибат није разлог недостатка духовних звања
Чињенице: целибат је један од јаких разлога недостатка духовних звања (којем раме уз раме стоје недостатак вере и ригидно-материјалистички поглед на свет)

Митови: свештенички целибат је норма од Другог латеранског концила 1139.
Чињенице: свештенство и папе наставили су ванцелибатно деловати

Свештенички целибат и женидба дарови су Духа Светога за раст и развој човечанства и цркве Христове. То су, према сведочанству св. Писма и примерима Старе Цркве, комплементарни дарови а не међусобно искључујуће стварности.

+ Леонардо